29 Μαρτίου 2021

Ελληνική Επανάσταση : Η φοβερή στρατηγική του Κολοκοτρώνη που κατατρόπωσε τους Τούρκους

/ Γενικά Θέματα

Κώλο με κώλο, ωρέ Έλληνες». Η θρυλική εντολή του Κολοκοτρώνη στην περίφημη Μάχη της Γράνας, που ανάγκασε τους Τούρκους σε μια κρίσιμη ήττα.

Κατά τη διάρκεια της πολιορκίας της Τριπολιτσάς το 1821, τα τουρκικά στρατεύματα εκτελούσαν ξαφνικές εφόδους μέσα από την πόλη και επιτίθονταν στους Έλληνες, προκειμένου να τους εξαναγκάσουν να λύσουν την πολιορκία. Όμως, το Μάιο οι Τούρκοι ηττήθηκαν στο Βαλτέτσι και στα Δολιανά. Έτσι, μέχρι και τον Αύγουστο του 1821, απέφευγαν να πραγματοποιήσουν ξανά έξοδο από την Τριπολιτσά. Ωστόσο, επειδή οι Έλληνες βρίσκονταν πια σε κοντινή απόσταση από τα τείχη της πόλης, οι Τούρκοι έβρισκαν την ευκαιρία να βγαίνουν σε μικρές ομάδες και να επιτίθονται αιφνιδιαστικά στους πολιορκητές, σκοτώνοντας ή τρέποντας σε φυγή λίγους από αυτούς.

Με αυτές τις αντεπιθέσεις, οι Τούρκοι εξασφάλιζαν για την Τρίπολη, τρόφιμα για τους λιμοκτονούντες κατοίκους της.

Ο Κολοκοτρώνης περίμενε ότι μία σημαντική τουρκική δύναμη θα εξερχόταν από την Τριπολιτσά με κατεύθυνση το δρόμο προς την Κόρινθο και σκοπό τον ανεφοδιασμό και την επιστροφή στην πόλη. Γι’ αυτό εφάρμοσε μία ευφυή τεχνική,

προκειμένου οι Έλληνες να αντιμετωπίσουν το τουρκικό ιππικό. Διέταξε να ανοιχθεί μία μεγάλη τάφρος, η οποία είχε μήκος περίπου 700 μέτρα, βάθος ένα μέτρο και πλάτος δύο μέτρα. Επέλεξε να γίνει στην περιοχή του Μύτικα που ήταν ένα στενό σημείο, στο δρόμο βόρεια της Τριπολιτσάς προς την Κόρινθο. Η μεγάλη τάφρος ανοίχτηκε μεταξύ του λόφου του χωριού Λουκά, όπου είχε οχυρωθεί ο οπλαρχηγός Δαγρές με τους άνδρες του, και του χωριού Μπεντένι.

Την εποχή εκείνη η τάφρος λεγόταν γράνα –μεσαιωνική ελληνική λέξη- και έτσι έμεινε στην ιστορία το έργο αυτό και η μάχη που διεξήχθη εκεί μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων. Είναι η περίφημη, Μάχη της Γράνας. Όπως το είχε προβλέψει ο γέρος, στις 10 Αυγούστου 1821 ένα μεγάλο σώμα Τούρκων ιππέων και πεζών εξήλθε από την Τριπολιτσά με επικεφαλής τον Κεχαγιάμπεη, αλλά με κατεύθυνση προς τον Λουκά και όχι την Κόρινθο. Δηλαδή, καθώς οι Τούρκοι έβγαιναν από την Τριπολιτσά δεν θα έβρισκαν στην πορεία τους τη γράνα. Αυτό όμως θα γινόταν στην επιστροφή τους.

Ο Κολοκοτρώνης διέταξε τότε τους άνδρες του να μπουν στη γράνα και να περιμένουν την έλευση των εχθρικών δυνάμεων. Στον Λουκά, οι Τούρκοι προέβησαν σε λαφυραγωγίες και με τα φορτωμένα εφόδια υποζύγια, ξεκίνησαν το δρόμο της επιστροφής στην Τριπολιτσά με κατεύθυνση τη γράνα. Όταν έφθασαν εκεί αντιλήφθηκαν την παρουσία των Ελλήνων. Μην έχοντας άλλο δρόμο, οι άνδρες του Κεχαγιάμπεη προσπάθησαν να περάσουν μέσα από την τάφρο. Στην αρχή πέρασαν 300 Τούρκοι ιππείς, οι οποίοι δεν είχαν απώλειες, γιατί οι Έλληνες

δεν είχαν προλάβει να καλύψουν όλες τις θέσεις. Όμως, περίπου 1.000 ιππείς μαζί με τον Κεχαγιάμπεη παρέμεναν στην άλλη πλευρά της γράνας, κάτι που δυσκόλεψε τους Έλληνες υπερασπιστές της, αφού δέχονταν πυροβολισμούς από δύο κατευθύνσεις. Μπροστά από τους 300 ιππείς που είχαν περάσει και πίσω τους από τους 1.000 που ακολουθούσαν.

Τότε, για άλλη μία φορά, η σχεδόν βέβαιη ήττα των Ελλήνων μετετράπηκε σε νίκη, χάρη σε μία τακτική που άμεσα εφάρμοσε ο Κολοκοτρώνης.

Ο Γέρος φώναξε στους άνδρες του το σύνθημα «κώλο με κώλο», δηλαδή να πολεμήσουν ο ένας ακουμπώντας στην πλάτη του άλλου. Έτσι, οι Έλληνες μπόρεσαν να αντιμετωπίσουν ταυτόχρονα και τις δύο απειλές, εφαρμόζοντας, σύμφωνα με τον Φωτάκο, «Δίζυγον Πυρ», που ο Κολοκοτρώνης εξέφρασε λαϊκά και κατανοητά στους άνδρες του.

Επρόκειτο για τακτική που μπορούσε να εκτελέσει ένας καλά εκπαιδευμένος τακτικός στρατός, την οποία όμως εφάρμοσαν με άψογο τρόπο οι άτακτοι του Κολοκοτρώνη. Οι Έλληνες καθήλωσαν τους Τούρκους εκατέρωθεν της γράνας.

Ο Κεχαγιάμπεης φοβούμενος ότι οι Έλληνες θα επιτίθονταν στην ανυπεράσπιστη Τριπολιτσά, διέταξε τους άνδρες του να περάσουν κακήν κακώς μέσα στη γράνα, όπου πολλοί σκοτώθηκαν. Οι απώλειες των Ελλήνων ήταν ελάχιστες.

Οι Τούρκοι τρομοκρατημένοι από την ήττα, δεν επιχείρησαν άλλη έξοδο μέχρι και τις 23 Σεπτεμβρίου 1821, οπότε και κυριεύθηκε η Τριπολιτσά από τους Έλληνες.

Σύμφωνα με τον Κολοκοτρώνη, μετά τη Μάχη της Γράνας «οι Τούρκοι πλέον δεν εβγήκαν από τα τείχη της Τριπολιτσάς, ήτον η ύστερή τους φορά».

του ιστορικού Κωνσταντίνου Λαγού – Πηγή: Μηχανή του Χρόνου, in.gr